

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/316355967>

Reliability and validity of Turkish Form of Level 2 Anxiety Scale

Article in *Anadolu Psikiyatri Dergisi* · January 2017
DOI: 10.5455/apd.240513

CITATIONS

0

READS

123

4 authors, including:

Fikret Poyraz Çökmüş
Nazilli State Hospital

13 PUBLICATIONS **1** CITATION

[SEE PROFILE](#)

Omer Aydemir
Celal Bayar Üniversitesi

214 PUBLICATIONS **2,261** CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

DSM-5 scales Turkish versions Reliability and Validity Study [View project](#)

DSM-5 Turkish Validity and Reliability of Dissociative Symptoms Severity Scale-Child Form [View project](#)

Araştırma / Original article**DSM-5 Düzey 2 Anksiyete Ölçeği Türkçe Formunun geçerliliği ve güvenilirliği****Ecenur AYDIN AŞIK,¹ Fikret Poyraz ÇÖKMÜŞ,² Ömer AYDEMİR,¹ DSM-5 Ölçek Çalışma Grubu*****ÖZ**

Amaç: Bu çalışmanın amacı, DSM-5 ölçütlerine göre kaygı şiddetini ölçmek amacıyla geliştirilen Düzey 2 Kaygı Ölçeğinin Türkçe formunun güvenilirlik ve geçerlilik çalışmasını yapmaktır. **Yöntem:** Araştırma Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Yataklı veya Ayaktan Klinikleri'nde tedavi görmekte olan ve DSM-5 ölçütlerine göre herhangi bir anksiyete bozukluğu tanı ölçütlerini karşılayan hastalar ile yapılmıştır. Anksiyete bozukluğu dışında herhangi bir ruhsal veya bedensel hastalığı olan hastalar alınmamıştır. Buna göre 54 anksiyete bozukluğu hastası çalışmaya alınmıştır; tanı dağılımı yedi hastada panik bozukluğu, bir hastada somatizasyon bozukluğu, iki hastada yaygın anksiyete bozukluğu, üç hastada agorafobi, iki hastada obsesif kompulsif bozukluk, bir hastada özgül fobi, 38 hastada BTA anksiyete bozukluğu biçimindedir. Herhangi bir ruhsal veya bedensel hastalığı olmayan 104 gönüllü de sağlıklı kontrol grubunu oluşturmuştur. Düzey 2 Anksiyete Ölçeği dışında en yaygın kullanılan öz bildirim ölçeği olan Spielberger Sürekli Kaygı Ölçeği birlikte geçerlilik için kullanılmıştır. Güvenilirlik analizlerinde içsel tutarlılık katsayısı ve madde-toplam puan korelasyon analizi, geçerlilik analizinde açıklayıcı faktör analizi, birlikte geçerlilik için Sürekli Kaygı Ölçeği ile korelasyon analizi yapılmıştır. Ölçeğin özgüllük ve duyarlılığını saptamak amacıyla ROC analizi yapılmıştır. **Bulgular:** Araştırma grubunun yaş ortalaması 28.23 ± 11.7 yıldır, örneklem grubunun %58.9'u (s=93) kadındır. Grubun %64.6'sı üniversite mezunu, %19.0'u ilköğretim mezunu, %12.7'si lise mezunudur. Anksiyete bozukluğu grubunun hastalık süresi 17.2 ± 11.2 yıldır. Düzey 2 Anksiyete Ölçeğinin içsel tutarlılığı 0.94 olarak ve madde-toplam puan korelasyon katsayıları 0.68-0.88 arasında bulunmuştur. Düzey 2 Anksiyete Ölçeğinin açıklayıcı faktör analizinde örneklem yeterliliği için KMO katsayısı 0.90 ve Bartlett katsayısı 1.08 olarak bulunmuştur. Tek faktörlü çözüm elde edilmiş ve özdeğeri 5.26'tır, varyansın toplam %75.2'sini açıklamaktadır. Ölçek maddelerinin faktör yükleri 0.75-0.92 arasında bulunmuştur. Sürekli Kaygı Ölçeği ile korelasyon analizinde katsayı $r=0.45$ olarak hesaplanmıştır. ROC analizi sonucunda eğrinin altında kalan alan 0.76 olarak belirlenmiştir. **Sonuç:** Bu bulgularla Düzey 2 Anksiyete Ölçeğinin Türkçe formunun güvenilir ve geçerli olduğu gösterilmiştir. (Anadolu Psikiyatri Derg 2017; 18(Ek sayı.2):45-50)

Anahtar sözcükler: DSM-5 Düzey 2 Anksiyete Ölçeği, geçerlilik, güvenilirlik

Reliability and validity of Turkish Form of Level 2 Anxiety Scale**ABSTRACT**

Objective: This study aims to demonstrate the reliability and validity of the Turkish Form of Level 2 Anxiety Scale

¹ Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri ABD, Manisa

² Nazilli Devlet Hastanesi, Aydın

* DSM-5 Ölçek Çalışma Grubu: Kadir AŞÇIBAŞI, ³ Ahmet HERDEM, ⁴ Emine Özge ÇÖLDÜR, ¹ Deniz ALÇI, ¹ Talat SARIKAVAK, ⁵ Sığnem ÖZTEKİN, ⁶ Kuzeymen BALIKÇI, ⁷ Serra YÜZEREN, ¹ Orkun AYDIN, ⁴ Fatma AKDENİZ, ⁸ Didem SÜCÜLLÜOĞLU DİKİCİ, ⁷ Ertuğrul KÖROĞLU⁹

³ Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir; ⁴ Abant İzzet Baysal Üniversitesi EAH Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi; ⁵ Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri ABD; ⁶ Viranşehir Devlet Hastanesi, Şanlıurfa; ⁷ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, Manisa; ⁸ Bolvadin Halil İbrahim Özsoy Devlet Hastanesi, Afyonkarahisar; ⁹ Bozok Psikiyatri Enstitüsü, Ankara

Yazışma adresi / Correspondence address:

Arş. Gör. Dr. Ecenur AYDIN AŞIK, Celal Bayar Üniversitesi Hastanesi Psikiyatri Anabilim dalı Uncubozköy Yerleşkesi, Manisa

E-mail: ecenuraydin1985@gmail.com

Geliş tarihi: 24.08.2016, Kabul tarihi: 03.01.2017, doi: 10.5455/apd.240513

Anadolu Psikiyatri Derg 2017; 18(Ek sayı.2):45-50

developed according to DSM-5 criteria to measure the severity of panic disorder. **Methods:** This study was carried out with patients with a diagnosis of any anxiety disorder according to DSM-5 criteria who are under treatment in Celal Bayar University Faculty of Medicine Psychiatry inpatient or outpatient clinics. Patients with any mental or physical disease except for anxiety disorders were excluded. Accordingly, 54 patients with anxiety disorder were included in the study and these were distributed as panic disorder in seven patients, generalized anxiety disorder in two patients, agoraphobia in three patients, specific phobia in one patient, obsessive-compulsive disorder in two patients, somatization disorder in one patient and not otherwise specified anxiety disorder in 38 patients. As the healthy control group in 104 volunteers without any mental or physical disease were included. Beside Level 2 Anxiety Scale the most widely used self-rated scale, Spielberger's State-Trait Anxiety Inventory was used for concurrent validity. In reliability analysis internal consistency coefficient and item-total correlation analysis; in validity analyses factor analysis and correlation analysis with the Spearman Correlation Analysis (SCA) was performed for validation. **Results:** The mean age of the study group was 28.23 ± 11.7 years and 58.9% of the sample group ($n=93$) were female. 64.6% of the group were college graduates, 19.0% primary school graduates, 12.7% is also high school graduates. Disease duration of anxiety disorder group was 17.2 ± 11.2 years. The internal consistency of the Level 2 Anxiety Scale was 0.94 and, item-total correlation coefficients of the Level 2 Anxiety Scale were between 0.68 and 0.88. In the exploratory factor analysis, for sample adequacy Kaiser-Meier-Olkin (KMO) coefficient was calculated as 0.90 and Bartlett coefficient was 1.08. Single-factor solution was obtained and the eigenvalue was 5.26, explaining 75.2% of the total variance. Factor loadings of the items were between 0.75 and 0.92. Coefficient of correlation analysis with SCA was calculated as $r=0.45$. **Conclusion:** These findings have been shown that the Level 2 Anxiety Scale is reliable and valid for Turkish. (*Anatolian Journal of Psychiatry* 2017; 18(Suppl.2):45-50)

Keywords: Level 2 Anxiety Scale in DSM-5, reliability, validity

GİRİŞ

Anksiyete, tehdide karşı gelişen bir tepki olup geleceğe yöneliktir.¹ Korku, acı veren ve tehlikeli bir uyarana karşı gelişen bir tepkidir. Kaygı, nesnesi belirlenememiş veya tanınmayan, tehlikeye olasılığı içeren durumlarda ortaya çıkan, korkuya benzer bir tepkidir. Korkudan farkı, kaygının nesnesinin belirsiz oluşudur ve asil tehdit edici olan bu belirsizliktir.²

Anksiyete hoş olmayan, yersiz korku duygusudur ve sıklıkla fizyolojik belirtilerle birliktedir. Anksiyete bozukluğu ise anksiyeteye bağlı belirlenmiş sıkıntı ve işlev bozukluğu anlamındadır.³

Normal ve patolojik olmak üzere iki tür anksiyete vardır. Normal anksiyete, tehdide tepki gösterme kapasitesinin bir anlatımıdır. Bu durumun nörofizyolojik bir temeli vardır, ancak burada hangi yaşantının tehdit edici değerinin olduğunun bilinmesi bireyin öğrenmesine bağlıdır. Patolojik anksiyete, kaygı ile aynı anlamda kullanılır. Kişi bunu içinde sanki kötü bir haber alacakmış, bir felaket olacakmış gibi nedeni belli olmayan bir sıkıntı, bir endişe duygusu olarak algılar ve tanımlar. Çok hafif tedirginlik ve gerginlik duygusundan panik derecesine varan değişik yoğunlukta olabilir. Ağır derecelerinde, kişi en güçlü fiziksel ağrının dahi bu denli rahatsız edici olmadığını belirtir.⁴

Anksiyeteli hasta değerlendirilirken, anksiyetenin normal ve patolojik tiplerini ayırt edilmelidir. Anksiyete büyümeye, yeni ve denenmemiş şeyleri denemeye ve bireyin kendi kimliğini ve yaşamın anlamını bulmaya doğal olarak eşlik

eder. Patolojik anksiyete, tersine, verilen uyarıya şiddet veya süre olarak uygunsuz bir yanittir.⁵

Anksiyeteye üç farklı öge eşlik eder. Bedensel (somatik) öge anksiyetenin yarattığı kalp çarpıntısı, terleme, irritabilite gibi fiziksel belirtileri; bilişsel öge anksiyeteyi uyarıcı-artırıcı-sürdürücü olan tehlike odaklı belirtileri; davranışsal öge tehdit algısına yanıt olarak korunma amaçlı aktif kaçınma eylemini kapsar.⁶

Bu belirtiler değerlendirildiğinde, anksiyetenin sadece anksiyete bozuklularının bir parçası değil, diğer psikiyatrik bozukluklarda da görülebilecek bir belirti veya belirti kümesi olduğunu unutmamak gerekir.

DSM beşinci baskısıyla kullanıma sunulmuş olup anksiyete (kaygı) bozuklukları, ayrılma anksiyetesi bozukluğu, seçici konuşmama (mutizm), toplumsal anksiyete bozukluğu (sosyal fobi), panik bozukluğu, agorofobi, yaygın anksiyete bozukluğu, maddenin/ilacın yol açtığı anksiyete bozukluğu, başka bir sağlık durumuna bağlı anksiyete bozukluğu, tanımlanmış diğer bir anksiyete bozukluğu ve tanımlanmamış anksiyete bozukluğu olarak sınıflandırılmıştır.⁷

DSM-IV-TR'ye göre anksiyete bozuklukları grubu yeni baskı içinde en fazla değişime uğrayan bozukluk kategorisi olarak dikkat çekmektedir. Buna göre travma ile ilişkili bozukluklar ve obsesif kompulsif bozukluk ayrı kategorilerinde yer alırken; panik bozukluğu, fobik bozukluklar, sosyal anksiyete bozukluğu ve yaygın anksiyete bozukluğu anksiyete bozuklukları kategorisini oluşturmaktadır. Ayrılma anksiyetesi bozukluğu

bu kategoriye yeni eklenmiştir. Yeni halleriyle beraber bu bozuklukları değerlendirmek amacıyla yeni değerlendirme araçlarına gereksinim doğmuştur. Bu amaçla tüm anksiyete bozuklukları için yeni ölçekler oluşturulmuştur.⁸

Anksiyete bozuklukları altında yer alan özgül bozukluklar hem kendi aralarında, hem de diğer psikiyatrik bozukluklarda yüksek komorbidite gösterdiklerinden dolayı, araştıran ölçekler çok değerlidir. Bu kategoriler söz konusu ölçüm araçlarıyla yüksek düzeyde güvenilirlik göstermektedir.⁹

Bu araştırmada DSM-5 için hazırlanmış Düzey 2 Anksiyete Ölçeğinin güvenilirlik ve geçerliliğinin gösterilmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Çeviri işlemi

Ölçeğin çeviri işlemi Celal Bayar Üniversitesi Psikiyatri Anabilim Dalı hekimlerinden oluşan bir ekip tarafından yapılmıştır. Bu çeviri kontrol edilip üzerinde anlaşılan bir metin haline geldikten sonra, ölçek sorularının anlaşılabilirliği sınanmıştır. Ardından başka bir psikiyatri hekimi tarafından yeniden İngilizceye çevrilmiştir. Bu çeviri araştırmayı yapan tüm yazarlar tarafından kontrol edilmiştir. Gerekli onay alındıktan sonra ölçek metni oluşturulmuştur.

Örneklem grubu

Araştırmanın örneklem grubu Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Birimi Yataklı veya Ayaktan Klinikleri'nde tedavi görmekte olan hastalardan oluşturulmuştur. Araştırmaya alınma ölçütlerinde 18-65 yaşları arasında olma, ölçek doldurabilecek ve araştırma yönergesini yerine getirebilecek zihinsel kapasiteye sahip olma, DSM-5 ölçütlerine göre herhangi bir anksiyete bozukluğunun tanı ölçütlerini karşılama vardır. Araştırmadan dışlama ölçütleri arasında ise, DSM-5 ölçütlerine göre herhangi bir anksiyete bozukluğu tanı ölçütleri dışında alkol-madde kullanım bozuklukları da dahil herhangi bir ruhsal bozukluk tanı ölçütlerini karşılama, sürekli tedavi gerektiren bir fiziksel veya nörolojik hastalığı bulunmak vardır. Anksiyete bozukluğu dışında herhangi bir ruhsal veya bedensel hastalığı olan hastalar alınmamıştır. Buna göre 54 anksiyete bozukluğu hastası çalışmaya alınmıştır ve tanı dağılımı yedi hastada panik bozukluğu, iki hastada yaygın anksiyete bozukluğu, üç hastada agorafobi, iki hastada obsesif kompulsif bozukluk, bir hastada özgül fobi, bir hastada somatizasyon bozukluğu ve 38 hastada BTA

anksiyete bozukluğu biçimindedir. Kontrol grubu olarak karşılaştırma istatistiklerinin yapılmasına olanak verecek sayıda ve herhangi bir ruhsal veya bedensel hastalığı bulunmayan 104 gönüllü çalışmaya alınmıştır.

Değerlendirme araçları

DSM-5 Düzey 2 Anksiyete Ölçeğinin yanı sıra en yaygın kullanılan öz bildirim ölçeği olan Spielberger Sürekli Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Sürekli Kaygı Ölçeği 20 maddeli bir öz bildirim ölçeğidir ve dördümlü Likert tipi ölçüm sağlamaktadır. Anksiyetenin bilişsel, duyuşsal, bedensel ve davranışsal belirtilerini içermektedir. Türkçe için güvenilirlik ve geçerlilik çalışması Öner ve Le Compte tarafından yapılmıştır.¹⁰

İstatistiksel değerlendirme

İstatistiksel değerlendirmede öncelikle araştırma grupları arasında sosyodemografik ve klinik özellikler açısından fark olmadığını göstermek amacıyla sayısal değişkenlere varyans analizi testi (ANOVA), kategorik değişkenlere ise ki-kare testi uygulanmıştır.

Güvenilirlik analizlerinde ölçeklerin hem toplamının, hem de alt boyutlarının Cronbach alfa iç tutarlılık analizleri yapılmıştır. Ayrıca madde-toplam puan ve alt boyut-toplam puan korelasyon katsayıları ile ölçeğin güvenilirliği ortaya konmuştur.

Ölçeklerin yapı geçerliliği için açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Açıklayıcı faktör analizi ana bileşenler yöntemine göre varimax rotasyonu uygulanarak yapılmış ve özdeğeri (eigenvalue) 1 ve üzerinde olan faktörler değerlendirilmeye alınmıştır. Faktör yapıları içinde faktör yükleri 0.4 ve üzerinde olan maddeler değerlendirilmeye alınmıştır. Ayrıca birlikte geçerlilik açısından tüm araştırma ölçekleri ile Spielberger Sürekli Kaygı Ölçeği arasında korelasyona bakılmıştır.

BULGULAR

Araştırma için 158 gönüllüye ulaşılmış ve kabul edip tüm formları eksiksiz olan 158 bireyle araştırma tamamlanmıştır. Araştırmayı tamamlayan gönüllü grubunun 104'ü sağlıklı, 54'ü hasta grubunu oluşturmuştur.

Sosyodemografik özellikler

Araştırma grubunun yaş ortalaması 28.23±11.7 yıl ve örneklem grubunun %58.9'u (s=93) kadındır. Grubun %64.6'sı üniversite mezunu, %19.0'u ilkokul mezunu, %12.7'si lise mezunu-

48 DSM-5 Düzey 2 Anksiyete Ölçeği Türkçe Formunun geçerliliği ve güvenilirliği

Tablo 1. Araştırma gruplarının sosyodemografik özellikleri

Özellikler		Sağlıklı (s=104)		Hasta (s=54)	
Yaş (yıl)		22±4.8		39.4±12.8	
Cinsiyet	Erkek	41	39.4	24	44.4
	Kadın	24	44.4	30	55.6
Eğitim durumu	Okuryazar	2	1.9	0	0
	İlkokul	1	1.0	29	53.7
	Ortaokul	1	1.0	4	7.4
	Lise	10	9.6	0	18.5
	Yüksekokul	91	87.5	11	20.4
Medeni durum	Bekar	95	91.3	15	27.8
	Evli	6	5.8	37	68.5
	Dul	1	1.0	2	3.7
	Boşanmış	2	1.9	0	0
Meslek	Memur	5	4.8	7	13.0
	İşçi	9	8.7	5	9.3
	Öğrenci	74	71.2	6	11.1
	İşsiz	13	12.5	5	9.3
	Ev kadını	2	1.9	16	29.6
	Serbest	1	1.0	5	9.3
	Çiftçi	0	0	4	7.4
	Emekli	0	0	4	7.4
Psikiyatrik özgeçmiş	Var	12	11.5	31	57.4
	Yok	92	88.5	23	42.6
Psikiyatrik soygeçmiş	Var	17	16.3	31	57.4
	Yok	87	83.7	40	74.1
Bedensel hastalık	Var	9	8.7	19	35.2
	Yok	95	91.3	35	64.8
Hastalık süresi (yıl)		17.2±11.2			
İlaç kullanma durumu					
	Antidepresan				
	Var	0	0	36	66.7
	Yok	104	100	18	33.3
Antipsikotik	Var	0	0	36	66.7
	Yok	104	100	49	90.7
Duygudurum dengeleyici	Var	0	0	0	0
	Yok	104	100	54	100.0
Benzodiyazepin	Var	0	0	4	7.4
	Yok	104	100	50	92.6

Tablo 2. Madde-toplam puan korelasyon katsayısı, Cronbach alfa değeri ve faktör yükleri

	Madde-toplam korelasyon katsayısı	Cronbach alfa değeri	Maddelerin faktör yükleri
Anksiyete 1	0.716	0.943	0.788
Anksiyete 2	0.884	0.929	0.923
Anksiyete 3	0.865	0.931	0.909
Anksiyete 4	0.785	0.938	0.842
Anksiyete 5	0.687	0.946	0.758
Anksiyete 6	0.887	0.928	0.921
Anksiyete 7	0.874	0.929	0.912
Toplam varyans	75.211		
Özdeğeri	5.265		

dur. Anksiyete bozukluğu grubunun hastalık süresi 17.2 ± 11.2 yıldır (Tablo 1).

Güvenilirlik çözümlenmeleri

Düzye 2 Anksiyete Ölçeğinin içsel tutarlılığı 0.94, madde-toplam puan korelasyon katsayıları 0.68-0.88 ($p < 0.001$) arasında bulunmuştur (Tablo 2).

Geçerlilik çözümlenmeleri

Düzye 2 Anksiyete Ölçeğinin açıklayıcı faktör analizinde örneklem yeterliliği için KMO katsayısı 0.90 ve Bartlett katsayısı 1.08 ($p < 0.001$) olarak bulunmuştur. Tek faktörlü çözüm elde edilmiştir ve özdeğeri 5.26'tür, varyansın toplam %75.2'sini açıklamaktadır. Ölçek maddelerinin faktör yükleri 0.75-0.92 arasında bulunmuştur.

Sürekli Kaygı Ölçeği ile korelasyon analizinde katsayı $r=0.45$ ($p < 0.001$) olarak hesaplanmıştır. Hasta grubuyla sağlıklı kontrol grubu ayırt edicilik açısından ölçek puan ortalamasına ROC analizi uygulanmıştır. ROC analizi sonucunda eğrinin altında kalan alan (AUC) 0.76 olarak belirlenmiştir.

TARTIŞMA

DSM-5'in yayınlanmasıyla birlikte gerek alan araştırmalarında, gerekse gündelik psikiyatri uygulamasında hem kaygı şiddetinin belirlenmesi, hem de bozukluğun gidişinin izlenmesi amacıyla yeni ölçeklere gereksinme duyulmaktadır. Bu çalışma DSM-5 ölçütlerine göre anksiyete şiddetini ölçmek amacıyla geliştirilmiş Düzye 2 Anksiyete Ölçeği Türkçe formunun güvenilirlik ve geçerliliğini göstermektedir.

Düzye 2 Anksiyete Ölçeğinin ölçek çalışmaları yayınlanmamış olduğundan karşılaştırma diğer ölçeklerin performanslarına dayanılarak yapılmıştır. DSM-4 ölçütlerine göre geliştirilmiş Penn State Endişe Ölçeği öz bildirim formunun (PSEÖ) Türkçe sürümünün geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasında Cronbach alfa değeri 0.81, madde-toplam korelasyon katsayıları 0.36-0.66 arasında saptanmıştır.¹¹ Beck Anksiyete Ölçeği öz bildirim ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasında Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı 0.93, madde toplam puan korelasyon katsayıları 0.46-0.72 arasında saptanmıştır.¹² Anksiyete belirtilerini değerlendiren Hamilton Anksiyete Değerlendirme Ölçeği (HAM-A) için değerlendiriciler arası güvenilirlik katsayısı 0.72, toplam puan katsayısı 0.94, değerlendiriciler arası korelasyon katsayıları ise 0.94-0.95 olarak saptanmıştır.¹³ Bizim çalışmamızda karşılaştırma ölçeği olarak kullandığımız Sürekli Kaygı Ölçeğinin Türkçe Formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasında Kuder-

Richardson güvenilirliği uygulanmış ve iç tutarlılık katsayısı 0.86, üç farklı gruba uygulanması sonucunda elde edilen madde toplam puan korelasyonları ise 0.54, 0.46, 0.53 olarak bulunmuştur.¹⁰ Bizim çalışmamızda ise Düzye 2 Anksiyete Ölçeğinin içsel tutarlılığı 0.94 ve madde-toplam puan korelasyon katsayıları 0.68-0.88 ($p < 0.001$) olarak bulunmuştur. Bu yüksek bir korelasyon olup, çok iyi bir iç tutarlılık göstergesi olarak kabul edilebilir. Her maddenin kendi içinde ve ölçek bütünü içinde uyumlu ve birbirlerini tamamlar nitelikte olduğunu göstermektedir. Tüm bu bulgular dikkate alındığında ölçeğin güvenilirliğinin sağlandığı ortaya konmuştur.

Düzye 2 Kaygı Ölçeğinin açıklayıcı faktör analizinde tek faktörlü çözüm elde edilmiştir. Düzye 2 Kaygı Ölçeğindeki belirtilerin tek faktörlü yapı içinde kavramlaştırılması, ölçeğin anksiyete belirti kümesine özgüllüğünün yüksek olmasını sağlamaktadır. Böylece klinisyen kaygının niteliği ve şiddeti hakkında net ve karıştırıcı etkenlerden arınmış veriler elde etmiş olacaktır. Bu ölçeğin kullanımı klinisyenin anksiyetenin niteliğini ve şiddetini anlamasını kolaylaştıracaktır.

Sürekli Kaygı Ölçeği ile korelasyon analizinde orta düzeyde korelasyon elde edilmiştir. Bu ölçeğin anksiyeteyi yordama gücüne sahip olması nedeniyle bu korelasyon yeterlidir.

ROC analizi sonucunda eğrinin altında kalan alan 0.76 olarak belirlenmiştir. Buna göre özgül olmayan anksiyete belirtileri açısından hasta ve sağlıklı grupları birbirlerinden orta düzeyde ayırt etme gücüne sahiptir. Özgül anksiyete belirtileri yerine serbest yüzen anksiyete bu ölçeğin hastalığa özgü özelliğini geri plana itmektedir. Bu nedenle beklenenden daha düşük bir ayırt edicilik elde edilmiştir.

Ölçeğin gerek yapı geçerliliği, gerekse birlikte geçerliliği analizleri ölçeğin geçerli bir biçimde kullanılabileceğini desteklemektedir. Bu durumda doğrudan bir öz bildirim ölçeğinin kullanımı hekime zaman tasarrufu sağlayacaktır.

Araştırmanın sınırlılıkları ve üstünlüğü

Bu araştırmanın birinci sınırlılığı, belirtili dönemdeki hastalardan oluşan örneklem grubunun sayısının görece düşük olmasıdır. Aynı zamanda hasta ve kontrol grupları arasında yaş, cinsiyet, eğitim, psikiyatrik özgeçmiş açısından farklılıklar bulunmaktadır. Araştırmanın bir diğer sınırlılığı kontrol grubunda tanı araştırması amacıyla yapılandırılmış bir klinik görüşme kullanılmamış olmasıdır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda tüm istatistiksel çözümlenmeler eldeki büyüklük-

teki örneklem grubuyla eksiksiz yapılabilmektedir. Araştırmanın üstünlüğü ise, örneklem grubunun hastaları temsil etmesidir, böylece ölçeğin klinik kullanılabilirliği ortaya konmaktadır. Klinik grubunda anksiyete bozukluğunun çeşitli dönemlerinden hastaların alınmış olması, ölçeğin hedefi-

ne daha iyi uymaktadır.

SONUÇ

Bu bulgularla Düzey 2 Anksiyete Ölçeğinin Türkçe formunun güvenilir ve geçerli biçimde kullanılabileceği gösterilmiştir.

Yazarların katkıları: E.A.A.: Veri toplama, veri tabanı oluşturma, makale yazımı; F.P.Ç.: Veri toplama, veri tabanı oluşturma; Ö.A.: Araştırma protokolünü hazırlama, istatistiksel çözümleme, makale yazma; DSM-5 Ölçek Çalışma Grubu: Veri toplama

KAYNAKLAR

1. Tükel R, Alkın T (Eds.). *Anksiyete Bozuklukları*. Ankara: Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları 2006; 3-17.
2. Öztürk O, Uluşahin A. *Ruh Sağlığı ve Bozuklukları*. Cilt I. Ankara: Nobel Tıp Yayınevi, 2008, 467-470.
3. Tomb DA. *Psikiyatri*. Z Tunca, H Fidaner (Çev.), İzmir: Saray Medikal Yayıncılık, 1994, s.70-77.
4. Çevik A. Yaygın anksiyete bozukluğunun kliniği. 2. *Anksiyete Bozuklukları Sempozyumu Kitabı*, Sivas: Cumhuriyet Üniv. Tıp Fak. Basımevi; 1993, s.25-33.
5. Kaplan H, Sadock B. *Klinik Psikiyatri*. E Abay (Çev. Ed.), İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri, 2004, s.189.
6. Köroğlu E, Güleç E. *Psikiyatri Temel Kitabı*. İkinci baskı, Ankara: Hekimler Yayın Birliği, 2007, s.297-298.
7. *Amerikan Psikiyatri Birliği. Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal Elkitabı*. Beşinci baskı, E Köroğlu (Çev. Ed.), Ankara: Hekimler Yayın Birliği, 2013.
8. <http://www.psychiatry.org/practice/dsm/dsm5/online-assessment-measures>.
9. Regier DA, Narrow WE, Clarke DE, Kraemer HC, Kuramoto SJ, Kuhl EA, et al. *DSM-5 field trials in the United States and Canada, Part II: test-retest reliability of selected categorical diagnoses*. *Am J Psychiatry* 170(1):59-70, 2013.
10. Öner N, LeCompt A. *Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri El Kitabı*. Vol. 333. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayını, 1982.
11. Boysan M, Keskin S, Beşiroğlu L. *Penn state endişe ölçeği Türkçe formunun hiyerarşik faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği*. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni* 2008; 18(3):174.
12. Ulusoy M, Şahin NH, Erkmen H. *Turkish version of the Beck Anxiety Inventory: psychometric properties*. 1998.
13. Yazıcı M, Demir B, Tanrıverdi N. *Hamilton Anksiyete Değerlendirme Ölçeği: Değerlendiriciler arası güvenilirlik ve geçerlik çalışması*. *Türk Psikiyatri Derg* 1998; 114-117.